

ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН
ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН
ХУРАЛДААНЫ ТОГТООЛ

2023 оны 02 сарын 01 өдөр

Дугаар 10

Чойр

Аймгийн 2023 оны төсөвт нэмэлт,
өөрчлөлт оруулах тухай

Монгол улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.1.9, 48 дугаар зүйлийн 48.1, 48.2, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.5.2, 64 дүгээр зүйлийн 64.1.2 дахь заалтууд, Монгол Улсын 2023 оны төсвийн тухай хуулийг тус тус үндэслэн ТОГТООХ нь:

1. Аймгийн 2023 оны төсвийн орлогын нийт дүн, орлогын нэр төрлийн хэмжээг дор дурдсанаар баталсугай:

		/мянган төгрөг/
1.	Аймгийн төсвийн орлого бүгд	14 525 022.6
1.1.	Татварын орлого	1 729 110.0
1.1.1.	Цалин хөлс болон түүнтэй адилтгах орлогын албан татвар	200 000.0
1.1.2.	Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татвар	251 610.0
1.1.3.	Авто тээврийн болон өөрөө явагч хэрэгслийн албан татвар	140 000.0
1.1.4.	Улсын тэмдэгтийн хураамж	50 500.0
1.1.5.	Үйлдвэрлэл үйлчилгээний зориулалтаар ашигласан усны төлбөр	787 000.0
1.1.6.	Дуудлага худалдаа	300 000.0
1.2.	Татварын бус орлого	960 000.0
1.2.1.	Түрээсийн орлого	60 000.0
1.2.2.	Торгуулийн орлого	900 000.0
1.3.	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	101 591.2
1.4.	Улсын төсвийн санхүүжилт	6 744 575.1
1.4.1.	Орон нутгийн хөгжлийн сангийн орлогын шилжүүлэг	4 632 424.6
1.4.2.	Улсын төсвөөс авах санхүүгийн дэмжлэг	2 112 150.5
1.5.	Сумдын төсвөөс авах татаас	2 822 302.8
1.6.	2022 оны тэнцлийн ашиг	1 876 857.7
1.7.	Аймгийн ОНХС-ийн 2022 оны дансны үлдэгдэл	290 585.8

2.Аймгийн 2023 оны төсөвт төсвийн ерөнхийлөн захирагч, түүний харьяа байгууллага, бусад байгууллагын төвлөрүүлэх орлогын хэмжээг дор дурдсанаар баталсугай:

		<i>/мянган төгрөг/</i>
Д/д	ТӨЗ, түүний харьяа байгууллага	Орлогын дүн
2.1.	Аймгийн Засаг дарга	101 591.2
2.1.1.	Аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын өөрийн орлого	650.0
2.1.2.	Цөм сүргийн үржлийн төв	30 941.2
2.1.3.	Авто замын сангийн өөрийн орлого	20 000.0
2.1.4.	БТСГ, Усан спорт сургалтын төв	30 000.0
2.1.5.	Сум дундын ойн анги	20 000.0

3.Аймгийн 2023 оны төсвийн жилд зарцуулах зарлагын нийт хэмжээг 14 525 022.6 мянган төгрөгөөр баталж, төсвийн ерөнхийлөн захирагч, тэдгээрийн харьяа байгууллагад дор дурдсан төсөв зарцуулах эрх олгосугай:

		<i>/мянган төгрөгөөр/</i>
3.1.	Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын дарга	834 554.1
3.1.1.	Үүнээс: Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал	508 274.1
	Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний зардал	326 280.0
3.2.	Засаг дарга	6 179 496.4
3.2.1.	Аймгийн Засаг даргын Тамгын газар	3 003 313.5
	Үүнээс: Аймгийн Засаг даргын Тамгын газар	2 530 313.5
	Засаг даргын нөөц хөрөнгө	200 000.0
	Засаг даргын хэрэгжүүлэх арга хэмжээний зардал	273 000.0
3.2.2.	Орон нутгийн өмчийн газар	197 262.7
3.2.3.	Цөм сүргийн үржлийн төв	154 845.7
3.2.4.	Ахмадын хороо	52 921.7
3.2.5.	Байгаль орчин, аялал, жуулчлалын газар	297 295.7
3.2.6.	Байгаль хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээний зардал	230 000.0
3.2.7.	Санхүүгийн хяналт, аудитын алба	232 482.6
3.2.8.	Сум дундын ойн анги	175 000.0
3.2.9.	Авто замын сан	694 989.5
3.2.10.	Халамжийн сан	38 530.0
3.2.11.	Нийтийн тээврийн хөнгөлөлт	2 350.0
3.2.12.	БТСГ-ын байр ашиглалт, урсгал засвар болон Усан спорт сургалтын төв	279 857.0
3.2.13.	Соёлын байгууллага, коллежийн байр ашиглалт, засварын зардал	648 290.0
3.2.14.	Усан хангамжийн татаас	36 903.0

3.2.15.	Мал эмнэлгийн зардал	35 455.0
3.2.16.	Стандартчилал, хэмжил зүйн хэлтэс	100 000.0
3.3.	Аймгийн Орон нутгийн хөгжлийн сан	2 548 906.5
3.4.	Аймгийн Орон нутгийн хөрөнгө оруулалт	1 429 987.0
3.5.	Баянтал суманд олгох санхүүгийн дэмжлэгийн хэмжээ	998 005.8
3.6.	Сумдын орон нутгийн хөгжлийн санд олгох орлогын шилжүүлэг	2 534 072.8

4.Аймгийн 2023 оны төсвийн жилд аймгийн төсвөөс сумын төсөвт олгох санхүүгийн дэмжлэгийн хэмжээг дор дурдсанаар баталсугай:

/Мянган төгрөгөөр/

4.1.	Сумын төсөвт олгох санхүүгийн дэмжлэг	998 005.8
4.1.1.	Баянтал сум	998 005.8

5.Аймгийн 2023 оны төсвийн жилд сумын төсвөөс аймгийн төсөвт төвлөрүүлэх орлогын хэмжээг дор дурдсанаар баталсугай.

/Мянган төгрөгөөр/

5.1.	Сумын төсвөөс аймгийн төсөвт төвлөрүүлэх орлого	2 822302.8
5.1.1.	Сүмбэр сум	2 149 333.9
5.1.2.	Шивээговь сум	672 968.9

6.Аймгийн 2023 орон нутгийн хөгжлийн сангаас сумын орон нутгийн хөгжлийн санд олгох орлогын шилжүүлгийн хэмжээг дор дурдсанаар баталсугай:

/Мянган төгрөгөөр/

6.1.	Нийт суманд хуваарилах дүн	2 534 072.8
6.1.1.	Сүмбэр сум	1 224 792.7
6.1.2.	Шивээговь сум	979 431.7
6.1.3.	Баянтал сум	329 848.4

7. Аймгийн 2023 оны төсвийн санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 14 525 022.6 мянган төгрөг буюу дор дурдсанаар баталсугай:

7.1.Аймгийн татварын болон татварын бус орлого 2 689 110.0 мянган төгрөг

7.2.Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого 101 591.2 мянган төгрөг

7.3.Аймгийн төсөвт Улсын төсвөөс олгох санхүүгийн дэмжлэг 2 112 150.5 мянган төгрөг

7.4.Сумын төсвөөс Аймгийн төсөвт төвлөрүүлэх орлого 2 822 302.8 мянган төгрөг

7.5.Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас олгох орлогын шилжүүлэг
4 632 424.6 мянган төгрөг

7.6.Аймгийн төсвийн 2022 оны давсан орлого, хэмнэгдсэн зардал 1 876 857.7
мянган төгрөг

7.7.Аймгийн Орон нутгийн хөгжлийн сангийн 2022 оны дансны үлдэгдэл
290 585.8 мянган төгрөг

8.“Аймгийн төсвийн захирагч нарын хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хүрэх үр дүнгийн
талаарх чанарын болон тоон хэмжээний үзүүлэлт”-ийг 1 дүгээр хавсралтаар
баталсугай.

9.“Аймгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 2023 оны төсвийн жилд хэрэгжүүлэх
хөрөнгө оруулалт, төсөл, арга хэмжээний жагсаалт”-ыг 2 дугаар хавсралтаар
баталсугай.

10.“Аймгийн Авто замын сангийн хөрөнгө оруулалтаар 2023 оны төсвийн жилд
хэрэгжүүлэх хөрөнгө оруулалт, төсөл, арга хэмжээний жагсаалт”-ыг 3 дугаар
хавсралтаар баталсугай.

11.“Аймгийн Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгө оруулалтаар 2023 оны
төсвийн жилд хэрэгжүүлэх хөрөнгө оруулалт, төсөл, арга хэмжээний жагсаалт”-ыг
4 дүгээр хавсралтаар баталсугай.

12.“Аймгийн Байгаль хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээний зардлаар
2023 оны төсвийн жилд хэрэгжүүлэх хөрөнгө оруулалт, төсөл, арга хэмжээний
жагсаалт”-ыг 5 дугаар хавсралтаар баталсугай.

13.Төсвийн тухай хуулийн 41 дүгээр зүйлийг баримтлан орон нутгийн төсвийн
тэнцлийг бүрэн хангаж, хэрэгжилтийг зохион байгуулан, төсвийн орлогыг цаг
хугацаанд нь бүрдүүлж, зарцуулалтанд хяналт тавьж ажиллахыг аймгийн
Засаг дарга /Г.Батсууры/-д даалгасугай.

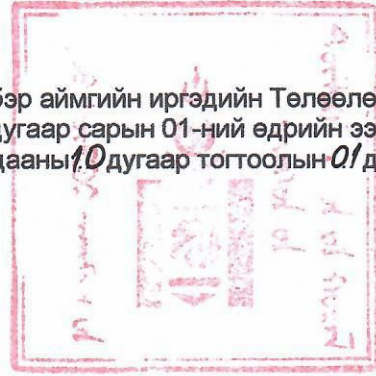
14.Төсвийн хөрөнгийг үр ашигтай захиран зарцуулж, санхүү төсвийг зохистой
удирдаж, авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байхыг төсвийн захирагч нарт үүрэг
болгосугай.

ДАРГА

Ш.БИЛЭГГҮМБЭРЭЛ

Говьсүмбэр аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын
2023 оны 02 дугаар сарын 01-ний өдрийн ээлжит 14 дүгээр
хуралдааны 10 дугаар тогтоолын 01 дүгээр хавсарлт

**АЙМГИЙН ТӨСВИЙН ЗАХИРАГЧ НАРЫН ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ХӨТӨЛБӨР,
ХҮРЭХ ҮР ДҮНГИЙН ТАЛААРХ ЧАНАРЫН БОЛОН
ТОО ХЭМЖЭЭНИЙ ҮЗҮҮЛЭЛТ**

/сая төгрөг/

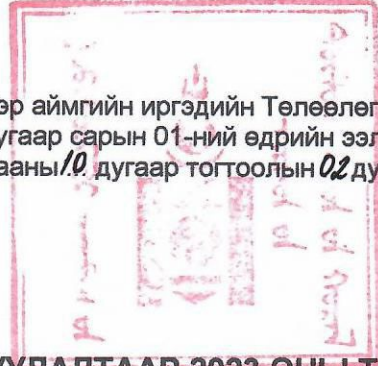
№	Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2023 онд хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хөтөлбөрийн хүрэх үр дүн	Үр дүнгийн чанарын болон тоо хэмжээний шалгуур үзүүлэлт	Суурь он	Суурь түвшин	2023 оны зорилтот түвшин	Хөтөлбөрийн зарцуулах төсөв /сая төгрөг/
1	Орон нутгийн өөрөө удирдах ёсны байгууллагын үйл ажиллагаа	-Үйл ажиллагааны хэвийн, жигд байдал -үйл ажиллагааны үр дүн	2022	Орон нутгийн өөрөө удирдах ёсны байгууллагын үйл ажиллагааны хэвийн, жигд байдал хангагдсан.	-Орон нутгийн өөрөө удирдах ёсны байгууллагын үйл ажиллагаа хэвийн жигд байдал хангагдсан байна.	834.6
2	Орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын удирдлага	-Үйл ажиллагааны хэвийн, жигд байдал -үйл ажиллагааны үр дүн	2022	Орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын байгууллагын үйл ажиллагааны хэвийн, жигд байдал хангагдсан.	-Орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын байгууллагын үйл ажиллагаа хэвийн жигд байдал хангагдсан байна. -төрийн үйлчилгээний чанар, хүртээмж дээшилсэн байна.	3 003.3

3	Мэргэжлийн хяналт /СХАА/	-Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын албаны үйл ажиллагааны хэвийн, жигд байдал -Эрсдэлд суурилсан аудит, хяналт шалгалтад хамрагдсан объектын тоо -Актын барагдуулалтын хувь	2022	Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын албаны үйл ажиллагааны хэвийн, жигд байдал хангагдсан. -34 -70	-Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын албаны үйл ажиллагааны хэвийн, жигд байдал хангагдсан байна. -34 -80	232.5
4	Төрийн өмчийн эрхийг хэрэгжүүлэх /ОНӨГ/	-Орон нутгийн өмчийн газрын үйл ажиллагааны хэвийн, жигд байдал -Аймгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн харъяаны төсөвт албан газар, орон нутгийн өмчит байгууллагуудын нийт худалдан авалтад эзлэх цахим худалдан авалтын хувь	2022	Орон нутгийн өмчийн газрын үйл ажиллагааны хэвийн, жигд байдал хангагдсан. -100	-Орон нутгийн өмчийн газрын үйл ажиллагааны хэвийн, жигд байдал хангагдсан байна. - 100	197.3
5	Хүрээлэн буй орчин /БОАЖГ, Ойн анги/	-БОАЖГ, Ойн ангийн үйл ажиллагааны хэвийн, жигд байдал -Ногоон байгууламжийн өсөлт /га/ -Ойн нөхөн сэргээлтийн ажил зохион байгуулсан талбай /га/	2022	- БОАЖГ, Ойн ангийн үйл ажиллагааны хэвийн, жигд байдал хангагдсан. -14 -	-БОАЖГ, Ойн ангийн үйл ажиллагааны хэвийн, жигд байдал хангагдсан байна. -20 -3	702.3

6	Мал аж, ахуйг хөгжүүлэх /Цөм сүргийн үржлийн төв/	-Сүмбэр үүлдрийн хонины удмын санг хамгаалж, тоо толгойг өсгөж, каракуль хурганы арьсны чанарыг сайжруулах	2022	Орон нутгийн төсвөөс тус чиглэлд зарцуулах төсвийг бүрэн санхүүжүүлсэн.	-Малын тоо толгойг 10 хувиар өсгөнө -Бэлтгэх арьс болон бойжуулна. хурганд шилмэл 1-р зэргийн арьсны эзлэх хувийг 40%-д хүргэнэ	154.8
7	Стандартчилал, хэмжил зүйн хэлтэс	-Аймагт тус хэлтсийг байгуулан хэвийн үйл ажиллагааг хангах	2022	-	-СХЗХ-ийг байгуулж, үйл ажиллагааны хэвийн үйл ажиллагааг хангана.	100.0
8	Мал аж ахуйг хөгжүүлэх /Вакцин, ажил үйлчилгээний хөлс/	-Мал, амьтныг зохих норм, хугацаанд вакцинд хамруулах	2022	Мал, амьтныг зохих норм, хугацаанд вакцинд хамруулах	-Орон нутгаас санхүүжих мал эмнэлгийн үйлчилгээний дагуу мал, амьтдыг зохих дүрэм стандартын дагуу вакцинд хамруулсан байна.	35.5
9	Соёл урлаг, спорт, аялал жуулчлал, коллеж /БТСГ, Боржигон чуулга, Музей Номын сан, коллеж/	-Соёл, урлаг, биеийн тамир, спорт, коллежийн үйл ажиллагааны хэвийн, жигд байдал	2022	Соёл, урлаг, биеийн тамир, спорт, коллежийн үйл ажиллагааны хэвийн, жигд байдал хангагдсан	- Соёл, урлаг, биеийн тамир, спорт, коллежийн үйл ажиллагааны хэвийн, жигд байдал хангагдсан байна.	928.1
10	Нийгмийн хамгаалал /Халамжийн сан, Ахмадын хороо/	-Халамжийн сангийн хүртээмж -Аймгийн Ахмадын хорооны үйл ажиллагааны хэвийн, жигд байдал	2022	-Халамжийн сангаас олгодог тэтгэвэр, тэтгэмжийг зорилтот бүлгийн иргэдэд шуурхай, хүртээмжтэй хүргэсэн. - аймгийн Ахмадын хорооны үйл ажиллагааны	-Халамжийн сангаас олгодог тэтгэвэр, тэтгэмжийг зорилтот бүлгийн иргэдэд шуурхай, хүртээмжтэй хүргэсэн байна. -Аймгийн Ахмадын хорооны үйл ажиллагааны	91.4

				хэвийн, жигд байдал хангагдсан.	хэвийн, жигд байдал хангагдсан байна.	
11	Авто зам /Авто замын сан/	-Орон нутгийн авто замын чанар, нөхцөл сайжирсан байдал	2022	Авто замын цэвэрлэгээ, үйлчилгээ болон хөрөнгө оруулалтын ажил хийгдсэн.	-АТБӨЯХАТ-ын орлогын төлөвлөгөөг бүрэн биелүүлэн цэвэрлэгээ, үйлчилгээ, хөрөнгө оруулалтын ажлууд бүрэн хийгдсэн байна.	695.0
12	Авто тээврийн хяналт, зохицуулалт /Нийтийн тээвэр/	-Хууль, журмын дагуу хөнгөлөлттэй үнээр зорчих иргэдийн төлбөрийг хариуцсан байдал	2022	Аймгийн хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн, ахмад настан нийтийн тээврийн үйлчилгээг үнэ төлбөргүй болон хөнгөлөлттэй үнээр хүртсэн ба төлбөрийг бүрэн шилжүүлсэн.	-Аймгийн хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн, ахмад настан нийтийн тээврийн үйлчилгээг үнэ төлбөргүй болон хөнгөлөлттэй үнээр хүртсэн байна	2.4
13	Усан хангамжийн татаас	-Тогтоолын дагуу зөрүү төлбөрийг олгох	2022	Зардлыг бүрэн шилжүүлсэн	-Зөрүү төлбөрийг бүрэн олгоно.	36.9
14	Орон нутгийн зорилтот хөрөнгө оруулалт /ОНХО, ОНХС/	-Хөрөнгө оруулалт, хөтөлбөр, төсөл арга хэмжээг хууль, журмын дагуу төлөвлөн хэрэгжилтийг хангах ажиллах	2022	Батлагдсан төсвийн дагуу бүрэн санхүүжүүлсэн ба хөрөнгө оруулалтын ажлууд 70 хувьтай хийгдсэн..	-Аймгийн засаг даргын мөрийн хөтөлбөрт тусгагдсан хөтөлбөр, арга хэмжээ, хөрөнгө оруулалт болон бусад шаардлагатай хөрөнгө оруулалтыг батлагдсан хуваарь, төсвийн дагуу хийж гүйцэтгэсэн байна.	3 978.9

Говьсүмбэр аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын
2023 оны 02 дугаар сарын 01-ний өдрийн ээлжит 14 дүгээр
хуралдааны /0/ дугаар тогтоолын 02 дугаар хавсарлт

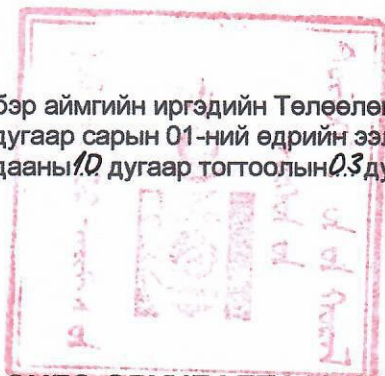

**“АЙМГИЙН ТӨСВИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТААР 2023 ОНЫ ТӨСВИЙН
ЖИЛД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ, ТӨСӨЛ, АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ
ЖАГСААЛТ”**

/Мянган төгрөгөөр/

№	Төсөл, арга хэмжээний нэр	Хэрэгжих хугацаа		Төсөвт өртөг	2023 онд санхүүжих дүн
		Эхлэх	Дуусах		
1. Шинээр эхлэх хөрөнгө оруулалт					
1	Шивээговь сумын шинэ суурьшлын бүсэд худаг гаргуулах, ухаалаг систем суурилуулах ажил	2022	2023	89,077.3	89,077.3
2	Чойр хотын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөг тодотгож, шинэчлэл хийх ажил	2022	2024	200,000.0	200,000.0
3	Орон нутгийн өмчит байгууллагуудын их засварын ажил	2023	2023	364,876.8	364,876.8
4	Сүмбэр сумн 1-р баг Худалдаачны гудамжны тохижилтийн ажил	2022	2023	217,915.3	217,915.3
5	Аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын ёслол хүндэтгэлийн өргөө засварлах ажил	2022	2023	50,000.0	50,000.0
Шинээр эхлэх хөрөнгө оруулалт дүн				921 869.4	921 869.4
2. Шилжих хөрөнгө оруулалт дүн				508 117.6	508 117.6
НИЙТ ДҮН				1 429 987	1 429 987

Говьсүмбэр аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын
2023 оны 02 дугаар сарын 01-ний өдрийн ээлжит 14 дүгээр
хуралдааны 10 дугаар тогтоолын 03 дугаар хавсарлт

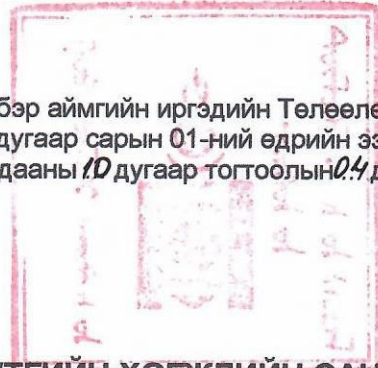

**АЙМГИЙН АВТО ЗАМЫН САНГИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТААР 2023 ОНЫ
ТӨСВИЙН ЖИЛД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ, ТӨСӨЛ, АРГА
ХЭМЖЭЭНИЙ ЖАГСААЛТ**

/Мянган төгрөгөөр/

№	Төсөл, арга хэмжээний нэр, байршил	Хэрэгжүүлэх хугацаа		Төсөвт өртөг	2023 онд санхүүжүүлэх дүн
		Эхлэх	Дуусах		
1. Шинээр эхлэх хөрөнгө оруулалт					
1.1	Сүмбэр сумын 1-р баг Тээвэрчдийн өргөн чөлөөнөөс 2 дугаар сургуулийн уулзвар хүртэлх авто замын ажил	2023	2023	440,616.5	440,616.5
Шинээр эхлэх хөрөнгө оруулалтын дүн				440,616.5	440,616.5
2.Хөтөлбөр, төсөл, арга хэмжээ					
2.1	Авто замын засвар арчлалтыг хариуцан ажиллах ажилчдын цалин, НДШ	2023	2023	191,860.3	191,860.3
2.2	Ажилчдын нормын хувцас, авто зам засвар, арчилгааны материалын зардал	2023	2023	29,923.2	29,923.2
2.3	Татвар хураалт зохион байгуулахад шаардлагатай шатахууны зардал	2023	2023	400.0	400.0
Хөтөлбөр, төсөл, арга хэмжээний дүн				222,183.5	222,183.5
Шилжих хөрөнгө оруулалт				32,189.5	32,189.5
НИЙТ ДҮН				694 989.5	694 989.5

Говьсүмбэр аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын
2023 оны 02 дугаар сарын 01-ний өдрийн ээлжит 14 дүгээр
хуралдааны 10 дугаар тогтоолын 04 дүгээр хавсарлт

**“ГОВЬСҮМБЭР АЙМГИЙН ОРОН НУТГИЙН ХӨГЖЛИЙН САНГИЙН
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТААР 2023 ОНЫ ТӨСВИЙН ЖИЛД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ
ТӨСӨЛ, АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ЖАГСААЛТ”**

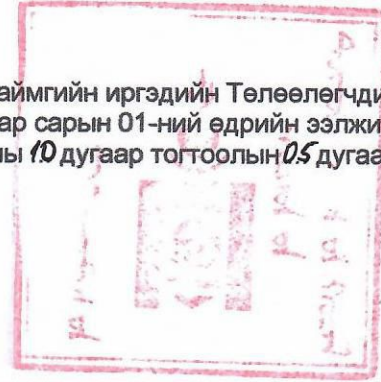
/Мянган төгрөгөөр/

№	Төсөл, арга хэмжээний нэр, байршил	Хамрах салбар	Эхлэх/ дуусах хугацаа	Төсөвт өртөг	2023 онд санхүүжүүлэх дүн
1. Шинээр эхлэх хөрөнгө оруулалт					
1.1	Сүмбэр сумын 1-р баг тээвэрчдийн өргөн чөлөөний гудамж талбайн гэрэлтүүлэг	Тохижилт	2023	126,140.0	126,140.0
1.2	Сүмбэр суманд нийтийн эзэмшийн талбай, тохижилтийн ажилууд хийх	Тохижилт	2023	232,269.2	232,269.2
1.3	Сүмбэр сумын 1-р баг Тээвэрчдийн өргөн чөлөөнөөс 2 дугаар сургуулийн уулзвар хүртэлх авто замын үлдэгдэл ажил	Тохижилт	2023	40,000.0	40,000.0
1.4	“Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд усалгааны худаг гаргах, хашаа барих ажил	Дэд бүтэц	2023	112,000.0	112,000.0
1.5	Аймгийн төвд явган хүний замыг нэмэгдүүлэх ажил	Тохижилт	2023	70,000.0	70,000.0
1.6	Агаарын чанарын мэдээлэл авах цэгийн цахилгаан хангамжийн ажил	Байгаль, орчин	2023	12,077.8	12,077.8
1.7	Баянтал суманд шинээр баригдсан “Ус түгээх худагт” ухаалаг тоног төхөөрөмж суурилуулах ажил	Дэд бүтэц	2023	12,000.0	12,000.0
Шинээр эхлэх хөрөнгө оруулалтын дүн				604 487.0	474 487.0
2.Их засвар					
2.1	Говьсүмбэр аймгийн Сүмбэр сумын төвийн нийтийн эзэмшлийн талбайн гэрэлтүүлгийн засвар шинэчлэлтийн ажил	Тохижилт	2023	150,000.0	150,000.0

2.2	Баянтал сумын 154-р байрны техникийн давхарын төв инженерийн шугам сүлжээг засварлах, шинэчлэх	Дэд бүтэц	2023	95,000.0	95,000.0
Их засварын дүн				245 000.0	245 000.0
3.Тоног төхөөрөмж					
3.1	Төрийн байгууллагуудад шаардлагатай техник тоног төхөөрөмж худалдан авах	Засаглал	2023	190,000.0	190,000.0
3.2	Гамшгаас хамгаалах /Шаардлагатай тоног төхөөрөмж/	Онцгой байдал	2023	30,000.0	30,000.0
3.3	Аймгийн төвийн төвлөрсөн хогийн цэгт утаагүй хог шатаах зуух худалдан авах	Байгаль орчин	2023	500,000.0	500,000.0
Тоног төхөөрөмжийн дүн				720 000.0	720 000.0
4.Хөтөлбөр, төсөл, арга хэмжээ					
4.1	Модны тарьц суулгац, үр үрсэлгээ худалдан авах	Байгаль орчин	2023	37,000.0	37,000.0
4.2	Аймгийн баяр наадмын зардал	Засаглал	2023	30,000.0	30,000.0
4.3	Аймгийн өвс, тэжээлийн аюулгүйн нөөц бүрдүүлэх	Хөдөө аж ахуй	2023	80,000.0	80,000.0
4.4	Арга хэмжээний зардал	Засаглал	2023	250,000.0	250,000.0
4.5	Хүнсний хангамж, аюулгүй байдлыг хангах үндэсний хөтөлбөрийн хүрээнд өрхийн тариалан эрхлэлтийг дэмжих зорилгоор хүлэмж худалдан авах	Хөдөө аж ахуй	2023	150,000.0	150,000.0
Хөтөлбөр, төсөл, арга хэмжээний дүн				547 000.0	547 000.0
5. Зураг төсөв					
5.1	Хорихын 75 айлын орон сууцны гадна дулааны шугам сүлжээний зураг төсөв боловсруулах ажил	Дэд бүтэц	2023	15,000.0	15,000.0
5.2	Найрамдал хотхоны өрхийн эрүүл мэндийн төвийн зураг төсөв боловсруулах ажил	Дэд бүтэц	2023	20,000.0	20,000.0
5.3	Сүмбэр суманд авто замын ажлын зураг төсөв боловсруулах ажил	Дэд бүтэц	2023	40,000.0	40,000.0
5.4	Чойр хотын нийтийн эзэмшлийн талбайн тохижилтын зураг төсөв боловсруулах ажил	Тохижилт	2023	40,000.0	40,000.0

5.5	Онцгой байдлын газрын сургалт мэдээллийн төвийн зураг төсөв боловсруулах ажил	Дэд бүтэц	2023	20,000.0	20,000.0
5.6	Аймгийн төвлөрсөн хогийн цэгт цахилгаан татах ажлын зураг төсөв боловсруулах ажил	Дэд бүтэц	2023	5,000.0	5,000.0
5.7	Орон нутгийн өмчийн эд хөрөнгийн агуулахын зураг төсөв боловсруулах ажил	Засаглал	2023	10,000.0	10,000.0
5.8	Сүмбэр сумын 1-р баг төмөр замын 5 давхар байрны засварын зураг төсөв боловсруулах ажил	Дэд бүтэц	2023	20,000.0	20,000.0
5.9	Дуу бүжгийн Боржигин чуулгын тайзны зураг төсөв боловсруулах ажил	Дэд бүтэц	2023	120,000.0	120,000.0
Зураг төсвийн дүн			2023	290 000.0	290 000.0
Шилжих хөрөнгө оруулалт			2023	142 419.5	142 419.5
НИЙТ ДҮН				2 548 906.5	2 548 906.5

Говьсүмбэр аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын
2023 оны 02 дугаар сарын 01-ний өдрийн ээлжит 14 дүгээр
хуралдааны 10 дугаар тогтоолын 05 дугаар хавсарлт

**“АЙМГИЙН БАЙГАЛЬ ХАМГААЛАХ, НӨХӨН СЭРГЭЭХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ
ЗАРДЛААР 2023 ОНЫ ТӨСВИЙН ЖИЛД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ,
ТӨСӨЛ, АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ЖАГСААЛТ”**

/Мянган төгрөгөөр/

№	Төсөл, арга хэмжээний нэр	Хэрэгжих хугацаа	Төсөвт өртөг	2023 онд санхүүжих
Хөрөнгө оруулалт		2023	28702.0	28702.0
1.1	Ойн менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг хангах Байгалийн ойн санд шинэ тарилт хийх нөхцөл бүрдүүлэх зорилгоор шинээр ойжуулах талбайн хамгаалалтын хашаа барих 3 га /Хэрлэн гол дагуу/	2023	28702.0	28702.0
2. Хөтөлбөр, төсөл, арга хэмжээ		2023	201298.0	201298.0
2.1	Тэрбум мод үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд аймгийн хэмжээний нэгдсэн төлөвлөгөөнд тусгагдсан арга хэмжээг хэрэгжүүлэх	2023	25 818.0	25 818.0
2.2	Усан сан бүхий газар, усан хангамжийн эх үүсвэрийн эрүүл ахуйн бүсийн тэмдэгжүүлэлт хийх, уст цэгийн цэвэрлэгээ	2023	4250.0	4250.0
2.3	Булаг хашиж хамгаалах	2023	7000.0	7000.0
2.4	Ойн менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан арга хэмжээг хэрэгжүүлэх хүрээнд байгалийн ойн сангийн сэргэн ургалтад дэмжлэг үзүүлэх сөөгний нөхөн тарилт хийх/ Чойрын богд уул/	2023	2500.0	2500.0
2.5	Байгалийн болон таримал ойн санг нэмэгдүүлэх, өмнө хийгдсэн хамгаалалтын зурвасын арчилгаанд дэмжлэг үзүүлэх	2023	30 120.0	30 120.0
2.6	Иргэн, ААН байгууллагад өөрийн хөрөнгөөр тарьж ургуулсан мод, сөөгний мөнгөн урамшуулал олгох, БО-ны эсрэг хэрэг, зөрчил илрүүлсэн, мэдээлсэн идэвхитэн байгаль хамгаалагч, иргэнийг урамшуулах	2023	49 950.0	49 950.0
2.7	Агнуурын бүс болон ТХГН-т амьтны	2023	4 520.0	4 520.0

	тооллого зохион байгуулах			
2.8	Улсын тусгай хамгаалалттай газар Чойрын богд ууланд ховордсон ан амьтдыг хамгаалах, биотехникийн арга хэмжээний зардал, бусад	2023	3 650.0	3 650.0
2.9	Хууль бус ан агнуур, хээрийн түймрээс урьдчилан сэргийлэх эргүүл шалгалтын ажлыг зохион байгуулах	2023	3700.0	3700.0
2.10	Зарим булаг рашааны хашаа, өмнө онуудад хийгдсэн болон бусад тохижилтын ажлыг сэргээн, засварлах	2023	22 540.0	22 540.0
2.11	Усны сав газрын саналыг үндэслэн Сав газрын усны нөөцийн нэгдсэн менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан арга хэмжээг хэрэгжүүлэх	2023	4500.0	4500.0
2.12	Тусгай хамгаалалттай газарт түшиглэсэн аялал жуулчлалын эвент арга хэмжээг зохион байгуулахад дэмжлэг үзүүлэх	2023	8000.0	8000.0
2.13	Байгаль орчныг хамгаалах хууль тогтоомж болон улс, орон нутгийн тусгай хамгаалалттай газар нутгийн, орчны бүсийн менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх, тогтвортой хөгжлийн боловсрол олгох арга хэмжээ	2023	28 750.0	28 750.0
2.14	Байгаль хамгаалах нөхөн сэргээх арга хэмжээний зардлаар хийлгэх төсөл, арга хэмжээний төсөв хийлгэх	2023	6000.0	6000.0
	Нийт		230000.0	230000.0